

Ve svém zrušovacím nálezu z 6. února 1934 uznal nss za podstatnou vadu řízení, neodůvodnil-li žal. úřad ve svém výměru z 29. ledna 1931, proč vzal zřetel výhradně k dřívějším výpovědím svědků Leokadie M. a Josefa M. a nepřihlížel k pozdějším změněným výpovědím těchto svědků z 23. října 1930. Žal. úřad tuto vadu řízení neodstranil, neboť v nař. rozhodnutí, jež se odvolává opět jen na výpovědi těchto svědků z 26. června 1929, 22. července 1929 a 3. února 1930, není zmínky o pozdějších výpovědích těchto svědků, aniž jest uveden důvod, proč tyto výpovědi při hodnocení výsledků průvodního řízení nebyly vůbec vzaty v úvahu. Nenapravit-li žal. úřad vad vytčených ve zrušovacím nálezu nss, porušil tím předpis § 6 odst. 2 zákona z 22. října 1875 č. 36/1876 ř. z., dle něhož má správní úřad, jemuž věc byla nss vrácena, vady odstraniti a poté vydati nové rozhodnutí. Pro toto porušení zákona bylo nař. rozhodnutí zrušiti podle § 7 cit. zákona, aniž se bylo třeba zabývati meritorními námitkami stížnosti.

Č. 12.703.

Stavební právo: Podle statutu města Košic z r. 1910 není pozdější parcelant povinen koupiti od obce a zase jí postoupiti pozemek, který jí k účelu zřízení nové ulice postoupil dřívější parcelant, resp. není povinen zaplatiti obci cenu tohoto pozemku.

(Nález z 23. prosince 1936 č. 17.311/36.)

V ě c: Firma Jindřicha Francka synové, úč. spol. v Košicích proti rozh. zem. úřadu v Bratislavě z 18. ledna 1933 o náhradě za pozemky postoupené pro ulici.

V ý r o k: Naříkané rozhodnutí se zrušuje pro nezákonnost.

D ů v o d y: Výměrem z 24. září 1927 městský notářský úřad v Košicích jako úřad stavební udělil stěžující si firmě povolení k rozdělení pozemků č. kat. 5249 a 5250 na stavební parcely, při čemž povolení to učinil závislým na řadě podmínek, z nichž podmínka uvedená v bodě 6 má toto znění: Žadatel je podle § 13 staveb. řádu povinen bezplatně postoupiti městu pozemky potřebné k otevření nových ulic. Nejsou-li tyto plochy v jeho vlastnictví, má si je podle § 2 městského statutu o otvírání nových ulic opatřiti a městu bezplatně postoupiti. V severní ulici dědicové po Josefu M. na základě výměru městského notářského úřadu č. 485/1927 postoupili městu větší polovinu uliční plochy. Z tohoto nyní již veřejného prostoru má žadatel odkoupiti od města patřičnou část, aby k nové ulici přispěl v rovné míře se jmenovanými dědici. Jako náhradu za tento postoupený prostor stanovila městská rada na základě kupní ceny nových parcel dědiců po Josefu M. částku 81 Kč 14 h za jeden čtvereční sáh. Tato náhrada za 153 sáhů 46 byla stanovena částkou 12.454 Kč 81 h a st-lka byla vyzvána, aby tuto částku složila jako kauci do pokladny města Košic.

Odvolání, jež stěžující si firma z výměru tohoto podala, žal. úřad nař. rozhodnutím zamítl.

O stížnosti podané do tohoto rozhodnutí uvažoval nss takto:

Skutkový stav, který tvořil základ nař. rozhodnutí, je nesporně tento:

Výměrem z 12. února 1927 městský notářský úřad v Košicích udělil dědicům po Josefu M. povolení k parcelaci pozemků č. kat. 206 a 207 a podle shora cit. městského statutu z roku 1910 jim uložil povinnost, aby z těchto svých pozemků zdarma postoupili obci onu část, které bude zapotřebí ke zřízení nové ulice, jež má býti otevřena mezi těmito pozemky a sousedními, v té době ještě neparcelovanými pozemky č. 2549 a 2550, náležejícími dnešní st-lce. Výměr tento vešel v moc práva, načež dědicové po Josefu M. shora uvedené části svých pozemků městu bezplatně postoupili a tyto pozemkové části byly pro obec intabulovány jako ulice. Když dnešní st-lka zažádala o parcelaci svých pozemků č. kat. 2549 a 2550 a když se ukázalo, že na ulici, která vznikne mezi těmito pozemky a pozemky dědiců Josefa M., postoupili tito dědicové větší část, než jakou bude povinna ze svých pozemků postoupiti dnešní st-lka, zažádali uvedení dědicové podáním z 14. června 1927, aby bylo st-lce uloženo nésti polovinu nákladů spojených se zřízením nové ulice. Toto podání bylo pak podnětem k tomu, že do parcelačního výměru byla pojata shora uvedená podmínka č. 6.

Po stránce právní je nař. rozhodnutí založeno na právním názoru, že parcelant, který parcelací získá pro svůj pozemek novou uliční frontu, je za všech okolností povinen zdarma přenechat obci pozemek, jehož je zapotřebí ke zřízení té části ulice, která přiléhá k jeho parcelovanému pozemku — v ulicích dvojstranných tedy polovinu šířky ulice. Není-li pozemek ten v jeho vlastnictví, je povinen si jej opatřiti a obci zdarma postoupiti, a to i tenkrát, když pozemek tento byl již k tomu účelu (utvoření ulice) obci již postoupen jiným parcelantem. V takovém případě je pozdější parcelant povinen pozemek od obce koupiti a hned jí jej zdarma vrátiti, resp. zaplatiti obci jeho cenu.

Žal. úřad vykládá předpis § 2 statutu z roku 1910 zřejmě v ten smysl, že bezplatné postoupení pozemku obci má povahu jakési úplaty za to, že parcelant získává novou uliční frontu a že proto tomuto závazku vůči obci se žádný parcelant za žádných okolností vyhnouti nemůže. Avšak tento výklad je mylný.

Cit. předpis je předpisem stavebním, jehož hlavním účelem je umožniti obci vůbec, aby mohla splniti svoji povinnost zřizovati ulice v zastavěném obvodu. Další požadavek, aby obec takový pozemek obdržela zdarma, je již podřadný a vyjadřuje jenom myšlenku, že obci nemá býti při této příležitosti ukládáno ještě také břemeno vykupovati pozemek, jehož ke zřízení ulice bude zapotřebí, a že toto břemeno má nésti parcelant ne sice jako jakýsi poplatek za to, že získává novou uliční frontu, přece však z důvodů ekvitních vzhledem k této stavební výhodě. Při tomto výkladu není však v cit. ustanovení opory pro názor, že by pozdější parcelant byl povinen od obce koupiti a zase jí postoupiti pozemek (resp. zaplatiti jeho cenu), který k účelu zřízení nové ulice

již postoupil parcelant dřívější, čímž tedy povinnost stanovená v § 2 statutu z r. 1910 byla již jednou splněna.

V daném případě obec pozemku potřebného k utvoření ulice nově nabyta již jednou in natura od dědiců Josefa M., a to právě k tomuto účelu. Nemůže tedy od st-lky požadovati ještě peněžitou náhradu za tento pozemek z titulu potřeby, která byla již jednou uspokojena dřívějším parcelantem, neboť tím by obec byla bezdůvodně obohacena, když by k témuž účelu obdržela od jednoho parcelanta pozemek in natura a od druhého ještě vedle toho peněžitou náhradu za tentýž pozemek.

Při tomto skutkovém a právním stavu neměl nss důvodu zkoumati, jaká by byla situace v tom případě, kdyby obec byla vlastnící potřebného pozemku z nějakého titulu jiného.

Z obsahu nař. rozhodnutí je patrné, že žal. úřad uložil st-lce, aby částku 12.454 Kč 81 h zaplatila obci, a to jako plnění podle § 2 statutu z roku 1910 a § 13 stav. řádu, které ukládají parcelantovi povinnost přispěti k utvoření nové ulice. Žal. úřad vychází zřejmě z toho názoru, že nárok na tuto částku má obec a nikoli snad dědicové Josefa M., jejichž žádost z 14. června 1927 byla pouze podnětem k tomu, že do parcelačního výměru byla pojata shora uvedená podmínka č. 6. Otázka, zda zmínění dědicové M. snad postoupili k utvoření nové ulice větší plochu než byli podle statutu či podle pravoplatného rozhodnutí stavebního úřadu povinni a zda tím bylo zmenšeno břemeno, které mělo po právu postihnouti st-lku jako parcelantku, týká se jenom poměru obou těchto parcelantů, a je jejich věcí, jak ji mezi sebou vyřeší. Otázka ta nemůže však mít žádný význam při rozhodování o veřejnoprávní povinnosti st-lky postoupiti o b c i pozemek ke zřízení nové ulice. K tomu budiž jen poznamenáno, že nss není povolán zkoumati, zda a jaký nárok proti st-lce vzešel dědicům Josefa M. ze skutečností shora vylíčených a zda a jakým způsobem by jej mohli proti ní uplatňovati.

Č. 12.704.

Pojišťovací právo. — Řízení správní: * Zrušil-li správní úřad platební výměr pojišťovny pro nesprávné poučení o opravných prostředcích, v důsledku čehož bylo odvolání sice podáno podle daného nesprávného poučení včas, avšak opožděně vzhledem k zákonné lhůtě, neporušil postupem tím ustanovení § 189 odst. 4 zákona č. 221/24 Sb. ve znění zákona č. 184/28 Sb.

(Nález z 23. prosince 1936 č. 17.350/36.)

V ě c: Okr. nem. pojišťovna v Mladé Boleslavi proti lozh. zem. úřadu v Praze z 28. března 1934 o sociálním pojištění.

V ý r o k: S t í ž n o s t s e z a m í t á p r o b e z d ů v o d n o s t.

D ů v o d y: Okr. úřad v Mladé Boleslavi zrušil výměrem z 16. prosince 1933 u příležitosti odvolání zem. ústavu pro choromyslné v Kos-